



AVIZ

referitor la propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.156 din 08/04/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară

Analizând propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii nr.156 din 08/04/2002 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.BP851 din 22.12.2005,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri:

I. Observații generale

1. Prezenta propunere legislativă are ca obiect de reglementare, așa cum rezultă în fapt din Expunerea de motive și din titlu, modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, aprobată prin Legea nr.156/2002, în sensul că exercitarea profesiei de expert tehnic să fie condiționată de apartenența la asociația reprezentativă a experților tehnici din România.

În acest sens se relevă faptul că în prezent există o asociație de profil reprezentativă în domeniul expertizelor tehnice, denumită Corpul Experților Tehnici din România - CET-R care reunește în

prezent 1200 de membri din totalul de aproximativ 4250 de experți tehnici judiciari existenți în România, asociația profesională ce urmează a se constitui, reprezentativă pentru toți experții tehnici atât în țară cât și în cadrul organizațiilor internaționale, urmând să fie formată atât din membrii actualei asociații Corpului Experților Tehnici din România, cât și din ceilalți experți tehnici care doresc să practice această profesie.

Prin obiectul de reglementare, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, întrucât domeniul vizat nu este rezervat legilor organice, iar în aplicarea art.75 din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Deoarece potrivit prevederilor art.60 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, dispozițiile de modificare și de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul normativ de bază, identificându-se cu acesta, intervențiile legislative propuse prin prezenta propunere legislativă ar trebui să se refere **la modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.2/2000 și nu la legea de aprobare a acesteia.**

În această situație, ar urma ca propunerea legislativă să fie prezentată sub forma unui proiect de lege de modificare și completare a Ordonanței Guvernului nr.2/2000, urmând a se preciza doar dispozițiile de modificare și de completare care se aduc asupra acestui act.

3. Având în vedere **însă** că prin propunerea legislativă se realizează intervenții legislative **asupra majorității articolelor** din actul normativ de bază, care sunt fie modificate integral, fie abrogate, afectându-se astfel caracterul unitar al actului, conform prevederilor art.59 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, potrivit căroră „Modificarea sau completarea unui act normativ este admisă numai **dacă nu se afectează concepția generală** ori caracterul unitar al acelui act sau dacă nu privește întreaga ori cea mai mare parte a reglementării în cauză; în caz contrar actul se înlocuiește cu o nouă reglementare, urmând să fie în întregime abrogat”, **sugerăm abrogarea vechii reglementări și înlocuirea ei cu o nouă reglementare în domeniu.**

De altfel, relevăm că propunerea legislativă este prezentată în forma unui proiect de Lege privind **organizarea** activității de

expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, care **abrogă** la art.43 Ordonanța Guvernului nr.2/2000, aprobată prin Legea nr.156/2002.

4. Din punct de vedere al incidenței dreptului comunitar, semnalăm următoarele:

Obiectul de reglementare al prezentei propuneri legislative, îl constituie modificarea și completarea cadrului legislativ privind *organizarea activității de expertiză judiciară și extrajudiciară* din perspectiva necesității de uniformizare a legislației privitoare la categoriile profesionale liberale recunoscute în România, în sensul **instituirii obligativității experților tehnici de a se afilia asociațiilor profesionale de profil, drept condiție a exercitării profesiei de expert tehnic.**

Din punct de vedere al dreptului comunitar, demersul legislativ de față, fără a prezenta tangențe cu vreun act juridic comunitar, cade sub incidența a două dintre libertățile fundamentale statuate la nivelul Uniunii Europene, recunoscute resortisanților europeni - **libera circulație a persoanelor**, în ambele sale componente: **libera circulație a forței de muncă** și **dreptul de stabilire**, respectiv - **libera circulație a serviciilor**.

Potrivit art.39 al **Tratatului de Maastricht asupra Uniunii Europene (TUE)** cu modificările și completările aduse prin **Tratatul de la Amsterdam**, **libera circulație a forței de muncă** este asigurată în interiorul Comunității, ea implicând *abolirea oricărei discriminări bazate pe naționalitate a forței de muncă din statele membre, în privința angajării, remunerării și a celorlalte condiții de muncă.* Această libertate cuprinde dreptul, sub rezerva limitărilor justificate de rațiuni de ordin public, de siguranță publică sau de sănătate publică, *de a răspunde ofertelor de angajare, de a se deplasa liber în acest scop pe teritoriul statelor membre, de a se stabili provizoriu într-un stat membru cu scopul de a ocupa un loc de muncă conform dispozițiilor legislative, regulamentare și administrative care se aplică angajării forței de muncă naționale, de a rămâne pe teritoriul unui stat membru după ocuparea unui loc de muncă în acel stat.*

Totodată, conform dispozițiilor art.43 din același TUE, cu modificările și completările ulterioare, **libertatea de stabilire** cuprinde dreptul de acces a resortisanților unui stat membru la activitățile non-salariale și la exercitarea lor pe teritoriul altui stat membru, ca și constituirea și gestionarea întreprinderilor, în condițiile

definite de legislația țării gazdă pentru proprii ei resortisanți, **fiind interzisă orice restricție în calea libertății de stabilire.**

De asemenea, potrivit dispozițiilor art.49-50 din TUE cu modificările și completările ulterioare, restricțiile asupra liberei prestări a serviciilor în interiorul Comunității sunt interzise față de resortisanții statelor membre stabiliți într-un stat diferit de cel al destinatarului prestației. În sensul Tratatului, sunt considerate servicii, prestațiile furnizate în mod normal în schimbul remunerării, în măsura în care nu sunt supuse dispozițiilor relative la libera circulație a mărfurilor, capitalurilor și persoanelor, în special, următoarele activități: *cele cu caracter industrial, cele cu caracter comercial, cele artisanale și activitățile profesiunilor liberale.*

Față de aceste dispoziții ale dreptului comunitar original, în aplicarea acestora, consemnăm existența la nivelul dreptului derivat a unei serii de acte juridice europene ce reglementează, în principal, **categoria profesiilor liberale** (*medic, infirmier, tehnician dentar, veterinar, moașă, farmacist, arhitect*) în cadrul cărora funcționează **principiul recunoașterii reciproce și automate a titlurilor de formare.** Pentru celelalte profesii ce sunt relevante însă **sistemului general de recunoaștere a titlurilor de formare,** statele membre au posibilitatea de a fixa un nivel minimal al calificării necesare, în scopul garantării calității prestațiilor furnizate pe teritoriul lor.

Data fiind dispersia și varietatea extrem de mare a profesiilor reglementate la nivel european, în vederea unificării acestora sub aspectul regimului juridic aplicabil, la data de 7 septembrie 2005 a fost adoptată **Directiva nr.2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului referitoare la recunoașterea calificărilor profesionale,** ce urmează a fi pusă în aplicare de către statele membre până la data de 20 octombrie 2007, moment la care va interveni abrogarea Directivelor sectoriale nr.77/452/CEE, 77/453/CEE, 78/686/CEE, 78/687/CEE, 78/1026/CEE, 78/1027/CEE, 80/154/CEE, 80/155/CEE, 85/384/CEE, 85/433/CEE, 89/48/CEE, 92/51/CEE, 93/16/CEE și 99/42/CE.

Conform prevederilor art.2 din Directiva nr.2005/36/CE, actul juridic european se aplică oricărui resortisant al unui Stat membru, inclusiv membrilor profesiilor liberale ce vor să exercite o profesie reglementată într-un stat membru altul decât cel în care și-a dobândit

calificările profesionale, *fie cu titlu independent, fie cu titlu de salariat.*

Totodată, conform dispozițiilor art.5 din aceeași Directivă nr.2005/36/CE ce statuează asupra **principiului liberei prestări a serviciilor**, statele membre nu pot restrânge, pentru motive referitoare la calificările profesionale, libera prestare a serviciilor într-un stat membru dacă prestatorul este legal stabilit în statul membru pentru a-și exercita aceeași profesie, precum și în cazul deplasării prestatorului, dacă își exercită profesia într-un stat membru de stabilire într-o perioadă de cel puțin 2 ani în cursul a 10 ani ce preced prestația atunci când *profesia nu este reglementată*. Condiția privitoare la exercitarea profesiei pe o perioadă de 2 ani nu este aplicabilă dacă fie profesia, fie formarea conduc către o *profesie reglementată*.

Cât privește problematica derogărilor statuate de Directiva nr.2005/36/CE, acestea sunt reglementate de dispozițiile art.6, conform cărora statul membru de primire **acordă dispensă prestatorilor de servicii** stabiliți într-un alt stat membru în ceea ce privește cerințele impuse profesioniștilor stabiliți pe teritoriul său, referitoare la *autorizare, înscriere sau afiliere la o organizație profesională sau la un organism profesional*.

Rezultă așadar că, statelor membre ale Uniunii Europene li se recunoaște distinct **competența de a reglementa**, sub aspectul *organizării și al funcționării*, eventualele **organizații profesionale**, abilitate să gestioneze aspectele relevante exercitării unor categorii cât mai variate de profesii liberale. De altfel, așa după cum se menționează și de către inițiatori în cadrul *Expunerii de Motive*, reglementarea unor profesii liberale din România (*arhitect, notar public, executor judecătoresc, consilier în proprietate industrială* etc.) printr-o serie de acte normative specifice, vizează în esență, instituirea obligativității persoanei de a se înscrie într-una dintre asociațiile profesionale de profil, **drept condiție a exercitării profesiei respective**.

Din acest punct de vedere, dincolo de derogările, respectiv tratamentul diferențiat, impus de legislația comunitară resortisanților statelor membre, cărora statele de stabilire, în contextul *principiului liberei prestări a serviciilor*, nu le pot impune condiționări relative la obligativitatea afilierii la o organizație sau asociație profesională, se

impune a sublinia că legislația națională a fiecărui stat poate, cel puțin pentru proprii resortisanți, să impună o asemenea condiționalitate.

În sprijinul acestor afirmații, vin constatările și recomandările Comisiei Europene formulate cu ocazia prezentării ***Raportului periodic pe anul 2005 asupra progreselor înregistrate de România pe calea aderării***, în segmentul afectat - **Liberei circulații a persoanelor**. Astfel, **un progres îl constituie faptul că România îndeplinește în general angajamentele și cerințele rezultate din negocierile de aderare în domeniile recunoașterii reciproce a calificărilor profesionale, liberei circulații a lucrătorilor și coordonarea sistemelor de securitate socială legislația cu privire la recunoașterea reciprocă a calificărilor profesionale a fost transpusă și este în mare măsură aliniată cu acquis-ul**. Printre **recomandările Comisiei Europene** amintim în principal: *asigurarea aplicării eficiente a legislației în domeniul recunoașterii reciproce a calificărilor profesionale, necesitatea întăririi în continuare a capacității administrative, prin asigurarea pregătirii profesionale menite a garanta un nivel de competență profesioniștilor în domeniu, dispunerea corespunzătoare de măsuri pentru ca profesioniștii să poată îndeplini cerințele acquis-ului, astfel încât să poată să beneficieze de recunoaștere profesională în Uniunea Europeană cu începere de la data aderării, conform procedurilor aplicare în trecut*.

În ceea ce privește accesul la angajarea în sectorul public din România, Comisia Europeană recomandă ca legislația națională să clarifice faptul că acest acces nu va fi interzis pentru membrii UE și pentru cei din Spațiul Economic European, cu excepția acelor locuri de muncă ce implică direct sau indirect participarea la exercitarea puterii, respectiv implică îndatoriri care țin de protecția intereselor generale ale statului sau ale autorităților publice, **conform jurisprudenței Curții Europene a Comunității Europene**.

În domeniul **dreptului de stabilire și a libertății de a presta servicii non-financiare**, Comisia Europeană menționează că **România și-a aliniat parțial legislația cu acquis-ul comunitar**. *Un număr de acte normative și de decizii ale autorităților publice locale încă trebuie modificate, respectând calendarul stabilit în cursul negocierilor, cu scopul de a elimina restricțiile împotriva dreptului de stabilire și a liberei furnizări a serviciilor. De asemenea, bariere orizontale, cum ar fi obligativitatea obținerii unei autorizații chiar și*

*pentru furnizarea temporară de servicii trebuie eliminată până la data aderării. Autoritățile române trebuie să se asigure că, atât la nivel central, cât și la nivel local, nici un fel de restricții legale sau administrative nu vor mai apărea în viitor. Pe bază de reciprocitate, România va trebui să adopte legislația care să permită cetățenilor UE/SEE să aibă acces la piața muncii în aceleași condiții ca cetățenii români, inclusiv în sectorul public, cu excepția acelor poziții care „presupun participare directă sau indirectă la exercițiul puterii conferit de legea publică și îndatoriri menite să protejeze interesele generale ale statului sau ale altor autorități publice”. Față de cele de mai sus, apreciem că soluția avansată de către inițiatorii prezentului demers legislativ, în sensul instituirii obligației de afiliere a experților tehnici, judiciari și extrajudiciari, la organisme sau asociațiile profesionale de profil, abilitate să gestioneze problemele pregătirii profesionale, dar și să urmărească respectarea codului deontologic al profesiei, **este una corectă**, aptă să conducă la o uniformizare a reglementărilor legale existente în materia profesiilor liberale.*

II. Observații de redactare și de tehnică legislativă

1. La **titlu**, potrivit observațiilor anterioare, acesta trebuie reformulat astfel:

„Lege privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară”.

2. Pentru conformitate cu prevederile art.40 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, după titlu urmează a fi introdusă **formula introductivă** consacrată în astfel de situații:

„Parlamentul României adoptă prezenta lege”.

3. Sintagma „Legea nr.156 din pentru a fi formulată astfel”, scrisă după titlu, trebuie eliminată, ca inadecvată.

4. Potrivit uzanței în redactarea actelor normative, numărul capitolelor împreună cu titlurile care le aparțin trebuie poziționate la mijlocul paginii, după următorul exemplu:

„CAPITOLUL I
Dispoziții generale”

După acest exemplu se vor redacta și secțiunile din cuprinsul capitolelor.

5. La **art.4 alin.(4)** în rândul 2, sintagma “capacitatea de execuție deplină de a executa” trebuie reformulată astfel: “capacitatea de a executa”.

6. La **art.6 alin.(1)**, sugerăm revederea dispoziției, atribuțiile Ministerului Justiției urmând să fie stabilite în corpul legii și nu printr-un regulament al unei entități nestatale.

7. Capitolul I - Dispoziții generale, sugerăm a fi completat cu un articol care să reia prevederile incluse în actualul art.6 din ordonanță, respectiv “experții tehnici se pot constitui în asociații profesionale, în condițiile legii”: Această prevedere reliefează dreptul ca în interesul strict al unor specializări mai distincte cum ar fi: numismatică, filatelie, pictură etc. să se poată desfășura o activitate profesională, care nu este asigurată integral prin asociația Corpului Experților Tehnici din România.

8. La **art. 8**, din considerente de ordin gramatical, substantivul „Legii” trebuie scris cu inițială mică.

9. Propunem eliminarea **art.9**, întrucât prezentul proiect este un act normativ de sine stătător, și nu un act de modificare.

Observația este valabilă în mod corespunzător și pentru toate situațiile similare din proiect.

Pe cale de consecință articolele proiectului trebuie **renumerotate** în mod corespunzător, urmând să fie **reanalizate și reformulate** normele de trimitere.

10. La **art.17 alin.(2)**, lipsește substantivul „organul” ce trebui plasat după particula „de” din primul rând.

La **alin.(3)**, dispoziția trebuie reconsiderată, întrucât există alte mijloace procedurale pentru plata onorariului convenit expertului tehnic judiciar.

11. Potrivit exigențelor de tehnică legislativă, marcarea **secțiunilor capitolului IV** trebuie să se facă, astfel: „Secțiunea 1”, respectiv „Secțiunea a 2-a”,

12. Sintagmele „Fostul Capitol V ... cu Art.32 și Art.33 se abrogă”, „Fostul Capitol VI devine” și „Fostul Capitol VII devine” scrise în fața Capitolelor V, respectiv VI, trebuie eliminate, ca inadecvate.

13. **Art.36**, fiind alcătuit dintr-un singur alineat, acesta nu mai trebuie marcat ca alineat, (1)”.

14. La **art.40**, recomandăm eliminarea sintagmei „în măsura în care prin această Lege nu se dispune altfel”, ca fiind superfluă.

15. La **art.42**, pentru o informare corectă și completă, trimiterea la Ordonanța Guvernului nr.26/2000 trebuie făcută astfel: „Ordonanța

Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.246/2005”.

Totodată, deoarece teza a II-a a acestui articol conține o ipoteză proprie, art.42 urmează să fie structurat în două alineate cu marcarea corespunzătoare.

16. La **art.43**, pentru un plus de rigoare normativă, propunem reformularea textului, astfel:

„Art.43. - La data constituirii Asociației, se abrogă Ordonanța Guvernului nr.2/2000 privind organizarea activității de expertiză tehnică judiciară și extrajudiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.26 din 25 ianuarie 2000, aprobată prin Legea nr.156/2002”.

17. Se impune eliminarea art.44, deoarece potrivit art.78 din Constituția României, republicată, „Legea se publică în Monitorul Oficial al României și intră în vigoare la 3 zile de la data publicării sau la o dată ulterioară prevăzută în textul ei”.

PREȘEDINTE

dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.91/20.01.2006